

UNIVERSITETI - UNIVERSITY - UNIVERZITET
"HAXHI ZEKA"

SYLLABUSI I LËNDES: QEVERISJA E RISKUT DHE AUDITIMI MENAXHERIAL

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Biznesit
Titulli i lëndës:	<u>QEVERISJA E RISKUT DHE AUDITIMI MENAXHERIAL</u>
Niveli:	Doktoratë
Status i lëndës:	Obligative
Viti i studimeve:	I
Numri i orëve në javë:	45 h
Vlera në kredi – ECTS:	6
Koha / lokacioni:	Semestri dimëror
Mësimdhënësi i lëndës:	
Detajet kontaktuese:	
Përshkrimi i lëndës	Ky kurs ofron një ekzaminim të thellë të qeverisjes së rrezikut dhe menaxhimit të auditimit brenda shërbimeve financiare, duke theksuar rolet thelbësore të komiteteve të auditimit të brendshëm, auditorëve të brendshëm dhe drejtorëve në fushën e rrezikut organizativ. Ai trajton komizat rregullatore, strukturat e qeverisjes dhe praktikat më të mira të rëndësishme për vendet në tranzicion, me studime të rasteve të botës reale për të lidhur teorinë dhe praktikën. Studentët do të eksplorojnë themelet e qeverisjes së rrezikut dhe auditimit të brendshëm, duke u fokusuar në rolin e tij kritik në vlerësimin dhe menaxhimin e rreziqeve, forcimin e kontroleve të brendshme dhe mbështetjen e qeverisjes së korporatës. Temat kryesore përfshijnë zhvillimin e strategjive të auditimit të bazuara në rrezik, planifikimin dhe ekzekutimin e auditimeve me fokus te risku dhe metodologjitë për vlerësimin, testimin, raportimin dhe ndjekjen e gjetjeve të auditimit. Sfidat në qeverisjen e rrezikut – të tilla si krahasimi, menaxhimi i konflikteve etike dhe matja e performancës së auditimit – do të trajtohen, së bashku me rëndësinë e komunikimit efektiv midis aktorëve kryesorë të auditimit. Lënda më tej thellohet në auditimin e vlerës për para brenda kontekstit të qeverisjes së rrezikut, duke i udhëhequr studentët në vlerësimin e efikasitetit dhe efektivitetit organizativ në përdorimin e burimeve, pajtueshmërinë dhe planifikimin strategjik. Duke ekzaminuar objektivat, politikat dhe sistemet e

	kontrollit të korporatës, studentët do të fitojnë njohuri se si menaxhimi në vendet në tranzicion mund të menaxhojë dhe zbusë në mënyrë efektive rreziqet për të përmbushur objektivat organizative. Pas përfundimit, studentët do të kenë aftësitë dhe njohuritë për të kontribuar në qeverisjen efektive të rrezikut dhe menaxhimit të auditimit, duke mbështetur praktikën etike, elastike dhe efektive brenda sektorit të shërbimeve financiare.
Qëllimet e lëndës:	✓ Të kuptojë parimet e qeverisjes së riskut dhe menaxhimit të auditimit brenda shërbimeve financiare, me fokus të veçantë në vendet në tranzicion. ✓ Të analizojë rolet dhe përgjegjësitë e komiteteve të auditimit të brendshëm, auditorëve të brendshëm dhe drejtorëve në identifikimin, vlerësimin dhe zbutjen e rreziqeve organizative. ✓ Të shqyrtojë kuadrin rregullator, strukturat e qeverisjes dhe praktikën më të mira të industrisë të zbatueshme për shërbimet financiare në vendet në tranzicion. ✓ Të zhvillojë aftësi në krijimin dhe zbatimin e strategjive të auditimit të bazuara në rrezik, duke përfshirë planifikimin e auditimit, punën në terren, vlerësimin dhe ndjekjen. ✓ Të vlerësojë në mënyrë kritike sfidat e qeverisjes së rrezikut si krahasimi, konfliktet etike dhe matja e performancës brenda funksioneve të auditimit. ✓ Të përmirësojë aftësitë e komunikimit për ndërveprim efektiv ndërmjet subjekteve të auditimit të brendshëm, menaxhmentit, komiteteve të auditimit dhe palëve të tjera të interesuara. ✓ Të aplikojë teknikat e auditimit të vlerës për para për të vlerësuar efikasitetin, efektivitetin dhe ekonominë organizative në menaxhimin e burimeve dhe arritjen e objektivave strategjike. ✓ Të pajisë studentët me kompetencat e nevojshme për të mbështetur praktikën e qeverisjes etike, efektive dhe elastike të rrezikut dhe auditimit në sektorin e shërbimeve financiare.
Rezultatet e pritura të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi, studentët do të jenë në gjendje të: 1. Demonstroni një kuptim gjithëpërfshirës të parimeve të qeverisjes së riskut dhe menaxhimit të auditimit siç zbatohen për shërbimet financiare në vendet në tranzicion. 2. Analizoni dhe artikulonit rolet e komiteteve të auditimit të brendshëm, auditorëve të brendshëm dhe drejtorëve në menaxhimin dhe zbutjen efektive të rreziqeve brenda një organizate. 3. Vlerësimi dhe zbatimi i kornizave përkatëse rregullatore dhe strukturave qeverisëse për të përmirësuar praktikën e qeverisjes së rrezikut në ekonominë në tranzicion. 4. Hartoni dhe zbatoni strategji auditimi të bazuara në rrezik, duke përfshirë planifikimin, ekzekutimin dhe ndjekjen e auditimit, të përshtatura për të adresuar

	rreziqe specifike organizative. 5. Identifikimi dhe navigimi i sfidave në qeverisjen e rrezikut, duke përfshirë krahasimin, konsideratat etike dhe vlerësimin e performancës, brenda procesit të auditimit. 6. Komunikoni gjetjet dhe rekomandimet e auditimit në mënyrë efektive me palët e ndryshme të interesit, duke rritur bashkëpunimin ndërmjet ekipeve të auditimit të brendshëm, menaxhmentit, komiteteve të auditimit dhe palëve të jashtme. 7. Zbatoni teknikat e auditimit të vlerës për para për të vlerësuar dhe përmirësuar efikasitetin, efektivitetin dhe ekonominë organizative në menaxhimin e burimeve dhe përafrimin strategjik. 8. Zhvillimi i aftësive praktike për të mbështetur praktikën e qeverisjes dhe auditimit etik, elastik dhe efikas që forcojnë organizatat e shërbimeve financiare në vendet në tranzicion.		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënës të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithësej
Ligjerata	3	9	27
Leximi i literaturës shkencore	2	15	30
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	2	9	18
Esetë dhe grupet e diskutimit	2	5	10
Përgatitja për provimin final	4	5	20
Hulumtimi dhe mbledhja e të dhënave	3	5	15
Analiza e të dhënave dhe hartimi i punimit hulumtues	5	5	25
Rishikimi/kontrollimi i punimit dhe përgaditja për prezentim	1	5	5
Totali			150

Metodologjia e mësimdhënies:	Metodologjia e mësimdhënies për lëndën "Qeverisja e Riskut dhe auditimi menaxherial" në programin e doktoratës në Biznes dhe Ekonomi bazohet në një qasje të kombinuar teoriko-praktike, e cila synon të pajisë studentët me aftësi të thelluara në aplikimin e metodave hulumtuese. 1. Ligjerata interaktive: 2. Punë Praktike dhe workshop-e 3. Prezantime individuale dhe grupore: 4. Mbështetje në hulumtim: Kjo metodologji synon të krijojë një mjedis të balancuar të mësimdhënies, ku studentët përfitojnë si nga përvetësimi i njohurive teorike ashtu edhe nga aftësitë praktike të nevojshme për të kryer kërkime të avancuara në biznes dhe ekonomi.
Metodat e vlerësimit:	• Projekti Kërkimor: 30% • Provimi Final: 60% • Pjesëmarrja dhe Diskutimet: 10% Në total, nota përfundimtare do të përbëhet nga këto tre elemente kryesore, duke vlerësuar angazhimin dhe aftësitë e studentit në secilën prej tyre.
Literatura	
Literatura bazë:	1. Sawyer L. Sawyer's Internal Auditing: The Practice of Modern Internal Auditing (Institute of Internal Auditors) 2. Spencer Pickett KH, The Essential Handbook of Internal Auditing (Wiley) Wiley.
Literatura shtesë:	✓ Sacconi, Lorenzo, Corporate Social Responsibility (CSR) as a Model of 'Extended' Corporate Governance: An Explanation Based on the Economic Theories of Social Contract, Reputation and Reciprocal Conformism (February 2004). LIUC, Ethics, Law and Economics Paper No. 142, Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=514522 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.514522 ✓ Buttigieg, Christopher P., Governance of Securities Regulation and Supervision: Quo Vadis Europa? (February 9, 2015). Columbia Journal of European Law, Vol. 21, 2015, pp 411 - 449, Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=2585453 ✓ Buttigieg, Christopher P., Strengthening the Governance of National Financial Supervision in the EU: Existing Weaknesses and a Proposal for Reform (2014),- ERA Forum, Vol 15 No 2, Available at SSRN:https://ssrn.com/abstract=2444580

	✓ Zhang, Yan and Zhou, Jian and Zhou, Nan, Audit Committee Quality, Auditor Independence, and Internal Control Weaknesses (2006). Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=925732 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.925732 ✓ Pathak Phd, CPA, CGA, CFF, CFE, CISA, Jagdish and Lind, Mary R., Audit Risk, Complex Technology, & Auditing Processes (March 2003). Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=397321 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.397321 ✓ Cattrysse, Jan, Reflections on Corporate Governance and the Role of the Internal Auditor (2005). Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=485364 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.485364 ✓ Diamond, Jack, The Role of Internal Audit in Government Financial Management: An International Perspective (May 2002). IMF Working Paper No. 02/94, Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=879645 ✓ Canestrari-Soh, Dominic and Martinov-Bennie, Nonna, The Internal Audit Function: Perceptions of Internal Audit Roles, Effectiveness, and Evaluation (June 7, 2011). Managerial Auditing Journal, Vol. 26, Issue 7, pp. 605-622, Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=1860568 ✓ Pizzini, Mina and Lin, Shu and Ziegenfuss, Douglas E., The Impact of Internal Audit Function Quality and Contribution on Audit Delays (September 26, 2012). Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=1673490 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1673490 ✓ Hoitash, Udi and Hoitash, Rani and Bedard, Jean C., Corporate Governance and Internal Control over Financial Reporting: A Comparison of Regulatory Regimes (November 1, 2008). Accounting Review, Vol. 84, No. 3, p. 839, 2009, Available at SSRN: https://ssrn.com/abstract=954057
Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjerata që do të zhvillohet
Sesioni i parë:	Hyrje në qeverisjen e rrezikut dhe menaxhimin e auditimit ▪ Temat: Vështrim i përgjithshëm i qeverisjes së riskut dhe menaxhimit të auditimit, rëndësia në shërbimet financiare, fokusi në vendet në tranzicion ▪ Objektivat: Të kuptojnë konceptet thelbësore dhe rëndësinë e qeverisjes së riskut dhe menaxhimit të auditimit në shërbimet financiare. ▪ Aktivitetet: Prezantimi i kursit, diskutimi mbi tendencat

	aktuale, rasti fillestar studimor mbi qeverisjen në ekonomitë në tranzicion
Sesioni i dytë:	Kornizat Rregullative dhe Strukturat e Qeverisjes ▪ Temat: Kornizat rregullatore në vendet në tranzicion, strukturat e qeverisjes, roli i përputhshmërisë ▪ Objektivat: Analizoni dhe zbatoni kërkesat rregullatore dhe strukturat e qeverisjes për shërbimet financiare. ▪ Aktivitetet: Eksplorimi i kornizave rregullatore të BE-së dhe ndërkombëtare, analiza krahasuese, diskutim në klasë mbi sfidat e botës reale
Sesioni i tretë:	Rolet dhe përgjegjësitë në qeverisjen e rrezikut ▪ Temat: Rolet e komiteteve të auditimit të brendshëm, auditorëve të brendshëm, drejtorëve dhe menaxhmentit në qeverisjen e riskut ▪ Objektivat: Sqarimi dhe vlerësimi i roleve dhe përgjegjësi kryesore në strukturën qeverisëse. ▪ Aktivitetet: Prezantime në grup për role specifike, leksion i ftuar nga një profesionist i qeverisjes, skenar i bazuar në role
Sesioni i katërt:	Strategjitë e auditimit të bazuara në rrezik ▪ Temat: Zhvillimi i strategjive të auditimit të bazuara në rrezik, vendosja e objektivave të auditimit, prioritizimi i rrezikut ▪ Objektivat: Krijoni strategji efektive auditimi që fokusohen në rreziqet kritike organizative. ▪ Aktivitetet: Punëtori për zhvillimin e strategjisë së auditimit, rast studimi mbi prioritizimin e rrezikut, ushtrime të planifikimit të strategjisë
Sesioni i pestë:	Planifikimi i auditimit, puna në terren dhe metodologjitë ▪ Temat: Proceset e planifikimit të auditimit, metodologjitë e punës në terren, teknikat e vlerësimit dhe testimit ▪ Objektivat: Kryerja e planifikimit gjithëpërfshirës të auditimit dhe punës në terren, duke përfshirë vlerësimin dhe testimin. ▪ Aktivitetet: Sesion ndërveprues mbi teknikat e punës në terren, planifikimi i një cikli auditimi, rishikim nga kolegët e planeve të auditimit
Sesioni i gjashtë:	Raportimi dhe përcjellja në menaxhimin e auditimit ▪ Temat: Raportimi efektiv i auditimit, proceset përcjellëse, komunikimi i gjetjeve ▪ Objektivat: Zhvillimi i aftësive në raportimin dhe ndjekjen

	e auditimit për të siguruar përmirësim të vazhdueshëm. ▪ Aktivitetet: Hartimi i raporteve të auditimit, prezantimi model i gjetjeve, sesionet e komenteve mbi strategjitë e komunikimit
Sesioni i shtatë:	.Auditimi i vlerës për para ▪ Temat: Teknikat për vlerësimin e efikasitetit, efektivitetit dhe ekonomisë në menaxhimin organizativ ▪ Objektivat: Zbatoni teknikat e auditimit të vlerës për para për të vlerësuar përdorimin e burimeve. ▪ Aktivitetet: Raste studimore mbi vlerësimet e vlerës për para, vlerësimi i efikasitetit në skenarë hipotetikë, ushtrime të analizës kosto-përfitim
Sesioni i tetë:	Sfidat Etike dhe Menaxhimi i Konfliktëve në Auditim ▪ Temat: Konfliktet etike në auditim, menaxhimi i konflikteve të interesit, udhëzimet dhe standardet etike ▪ Objektivat: Identifikimi dhe adresimi i sfidave etike në praktikën e auditimit. ▪ Aktivitetet: Ushtrime me role mbi dilemat etike, diskutim në klasë mbi strategjitë e menaxhimit të konfliktit, rishikim i standardeve etike
Sesioni i nëntë:	Matja e performancës dhe krahasimi në qeverisjen e rrezikut ▪ Temat: Matja e performancës së auditimit, praktikën e krahasimit, përmirësimi i vazhdueshëm i qeverisjes ▪ Objektivat: Vlerësimi dhe përmirësimi i performancës së auditimit nëpërmjet matjes dhe krahasimit. ▪ Aktivitetet: Punëtori për vendosjen e matjeve të performancës, ushtrimet e analizës së krahasimit, prezantimi përfundimtar i projektit mbi një propozim për përmirësimin e qeverisjes

Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:
Cakto politikat e mirësjelljes konform statusit të UHZ-së. • Para së gjithash, studenti duhet të jetë i ndërgjegjshëm dhe të respektojë institucionin dhe rregullat shkollore; • Duhet të respektojë orarin e ligjëratave, dhe të jetë i vëmendshëm në orën mësimore; • Është i obliguar posedimi dhe paraqitja e indeksit dhe mjetit të identifikimit në teste dhe provim; • Gjatë hartimit të punimeve seminarike, studenti duhet të përmbahet udhëzimeve të dhëna nga mësuesi për realizimin hulumtues dhe teknik të punimit; • Testet dhe provimet vlerësohen individualisht për secilin student. Prandaj, studentet

duhet të përqëndrohen vetëm në njohuritë personale.

- Shkelja eventuale e këtyre parimeve etike (rregullave) ndëshkohet konform normave të parapara me ligj.